

نقش توانبخشی شناختی در کاهش نقائص کارکردهای اجرایی و نشانه‌های وسواسی - اجباری بیماران اسکیزو - وسواسی

* دکتر فاطمه قدیری^۱، دکتر علیرضا جزایری^۲، دکتر حسن عشایری^۳، دکتر محمود قاضی طباطبایی^۴

چکیده

هدف: کارکرد شناختی ضعیف‌تر بیماران اسکیزو - وسواسی در پژوهش‌های متعددی یافته شده است. نظریه «آسیب شناسی افزوده» بیان می‌کند که اشکالات شناختی اختلال وسواسی - اجباری در بیماران اسکیزو - وسواسی به اشکالات شناختی اسکیزوفرنیا افزوده می‌شود. بر این اساس هدف از این پژوهش پاسخ به این پرسش است که آیا بین نشانه‌های وسواسی - اجباری و نقائص کارکردهای اجرایی رابطه متقابلی وجود دارد به نحوی که تغییر در یکی منجر به تغییر در دیگری گردد؟

روش بررسی: در این جهت در یک طرح پژوهش چند موردی با استفاده از خط پایه چندگانه، ۴ بیمار اسکیزو - وسواسی با انتخاب هدفمند گزینش و تحت توانبخشی شناختی معطوف به بهبود کارکردهای اجرایی قرار گرفتند و سیر تغییرات شناختی و بالینی آنها بررسی گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که توانبخشی شناختی موجب کاهش نشانه‌های وسواسی - اجباری در حداقل دو تن از آزمودنی‌ها و بهبود کارکردهای اجرایی در آنها گردید و به نظر می‌رسد بین میزان بهبودی در کارکردهای اجرایی و کاهش نشانه‌های وسواسی - اجباری رابطه مستقیمی وجود دارد. نتیجه‌گیری: باتوجه به نتایج حاصل ارتباط و تعامل بین نشانه‌های وسواسی - اجباری با کارکردهای اجرایی را می‌توان مورد تأیید قرار داد.

کلید واژه‌ها: توانبخشی شناختی / نقائص کارکردهای اجرایی / نشانه‌های وسواسی - اجباری / اسکیزو - وسواسی / اسکیزوفرنیا / اشکالات شناختی

- ۱- دکترای روانشناسی بالینی، استادیار دانشگاه شهید بهشتی
- ۲- دکترای روانشناسی بالینی، دانشیار دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۳- دکترای عصب روانشناسی، استاد دانشگاه علوم پزشکی ایران
- ۴- جمعیت شناس سلامت، دانشیار دانشگاه تهران

تاریخ دریافت مقاله: ۸۵/۶/۱۱

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۵/۹/۱

* آدرس نویسنده مسئول:
تهران، اوین، بلوار دانشجو، پژوهشکده
خانواده دانشگاه شهید بهشتی
تلفن: ۲۹۹۰۲۳۸۹

* E-mail: f_ghadiri@sbu.ac.ir